

เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง

ตามรอยประวัติศาสตร์อาณาจักรสุโขทัย

รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส21104

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

นางสาวเบญจมาศ บุตศรี

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ

โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์

คำนำ

เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ตามรอยประวัติศาสตร์อาณาจักรสุโขทัย รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส21104 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เล่มนี้ จัดทำขึ้นตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยมีเป้าหมายให้นักเรียนและครูใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้ มีเนื้อหามุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงศักยภาพของนักเรียน เน้นการเรียนรู้แบบองค์รวมบนพื้นฐานของการบูรณาการแนวคิดทางการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มุ่งพัฒนาการคิด พัฒนาการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางสมองของผู้เรียน ซึ่งเอกสารประกอบการเรียนชุดนี้จัดทำขึ้นทั้งหมด 7 เล่ม ดังนี้

- เล่มที่ 1 รัฐโบราณและรัฐไทยในดินแดนไทย
- เล่มที่ 2 การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย
- เล่มที่ 3 พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย
- เล่มที่ 4 วิถีชีวิตและภูมิปัญญาสมัยสุโขทัย
- เล่มที่ 5 ศิลปวัฒนธรรมสมัยสุโขทัย
- เล่มที่ 6 อาณาจักรสุโขทัยกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
- เล่มที่ 7 การเสื่อมของอาณาจักรสุโขทัย

สำหรับเอกสารประกอบการเรียนเล่มนี้ กำหนดรายละเอียดของสาระเล่มที่ 2 เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ให้นักเรียนศึกษารายละเอียดตามลำดับขั้นตอนเพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ โดยมีกิจกรรมเสนอแนะและคำถามที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีการวัดและประเมินผลด้วยวิธีการที่หลากหลายตามสภาพจริง โดยนักเรียนจะต้องศึกษาอย่างเป็นระบบและทำกิจกรรมเป็นขั้นตอนด้วยความซื่อสัตย์ ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่ดีต่อไป ผู้สอนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ตามรอยประวัติศาสตร์อาณาจักรสุโขทัย จะเป็นส่วนหนึ่งของเครื่องมือที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างสมบูรณ์ มีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์แก่นักเรียนหรือผู้ที่สนใจ เพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาเรื่องอื่นๆ ได้เป็นอย่างดี

เบญจมาศ บุตรศรี

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ค
สารบัญภาพ	ง
คำชี้แจง	จ
คำแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะสำหรับครู	ฉ
คำแนะนำการใช้แบบฝึกสำหรับนักเรียน	ช
ขั้นตอนการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการเรียน	ซ
สาระสำคัญ/มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	ณ
จุดประสงค์การเรียนรู้	ญ
แบบทดสอบก่อนเรียน	1
ใบความรู้ที่ 1	4
แบบฝึกกิจกรรมที่ 1.1	10
แบบฝึกกิจกรรมที่ 1.2	11
แบบทดสอบหลังเรียน	12
บรรณานุกรม	15
ภาคผนวก	16
กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน	17
กระดาษคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน	18
เฉลยแบบฝึกกิจกรรมที่ 1.1	19
เฉลยแบบฝึกกิจกรรมที่ 1.2	20
แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	21
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน	22
เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน	23

สารบัญตาราง

เรื่อง

หน้า

ตารางที่ 1 ตารางรายพระนามพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์พระร่วง

7

สารบัญภาพ

เรื่อง

หน้า

ภาพที่ 1 แผนที่แสดงบริเวณลุ่มน้ำยม-น่าน-ปิง-วัง

4

ภาพที่ 2 พระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนศรีอินทราทิตย์

5

คำชี้แจงเกี่ยวกับเอกสารประกอบการเรียน

เอกสารเล่มนี้เป็นเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ตามรอยประวัติศาสตร์อาณาจักรสุโขทัย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส22104 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีดังนี้

1. เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ตามรอยประวัติศาสตร์อาณาจักรสุโขทัย รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส22104 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบ่งออกเป็น 6 เล่ม มีส่วนประกอบดังนี้

1.1 **ส่วนหน้า** ประกอบด้วย ปก คำนำ สารบัญ คำชี้แจง คำแนะนำการใช้แบบฝึกทักษะสำหรับครูและนักเรียน

1.2 **ส่วนเนื้อหา** ประกอบด้วย มาตรฐานและตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ แบบทดสอบก่อนเรียน ใบความรู้ แบบฝึกทักษะ แบบทดสอบหลังเรียน

1.3 **ส่วนท้าย** ประกอบด้วย บรรณานุกรม ภาคผนวก กระดาษคำตอบ เฉลยแบบฝึกทักษะ แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

2. เอกสารประกอบการเรียนเล่มนี้เป็น **เล่มที่ 2 เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรสุโขทัย**

3. คำแนะนำในการใช้เอกสารประกอบการเรียน ให้ปฏิบัติดังนี้

3.1 ศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อให้ทราบว่านักเรียนสามารถเรียนรู้อะไรได้บ้าง

3.2 ทำแบบทดสอบก่อนเรียนแล้วตรวจคำตอบที่เฉลยไว้ท้ายเอกสารประกอบการเรียนเพื่อให้รู้ว่ามีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะศึกษามากน้อยเพียงใด

3.3 ศึกษาใบความรู้และทำกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ เพื่อเป็นการทบทวนให้มีความรู้ ความเข้าใจในสาระการเรียนรู้ยิ่งขึ้น

3.4 ทำแบบทดสอบหลังเรียนแล้วตรวจคำตอบที่เฉลยไว้ท้ายเอกสารประกอบการเรียนเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจอีกครั้ง โดยนักเรียนแต่ละคนต้องมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและไม่เปิดดูเฉลยก่อน

4. ถ้านักเรียนและผู้สนใจต้องการศึกษาเนื้อหาเพิ่มเติม นอกเหนือจากในเอกสารประกอบการเรียนทั้งหมด สามารถค้นคว้าได้จากเว็บไซต์ที่แนะนำไว้หรือจากบรรณานุกรมท้ายเล่ม

คำแนะนำการใช้เอกสารประกอบการเรียนสำหรับครู

การใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ตามรอยประวัติศาสตร์อาณาจักรสุโขทัย เล่มที่ 2 เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส22104 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ครูผู้สอนควรปฏิบัติดังนี้

1. ครูศึกษาเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ตามรอยประวัติศาสตร์อาณาจักรสุโขทัย เล่มที่ 2 เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส22104 โดยละเอียดก่อนที่จะให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรม
2. ครูชี้แจงการใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ตามรอยประวัติศาสตร์อาณาจักรสุโขทัย เล่มที่ 2 เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส22104 ให้นักเรียนทราบก่อนลงมือปฏิบัติ
3. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เพื่อดูว่านักเรียนมีพื้นฐานความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องนี้มากน้อยเพียงใด
4. ครูให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ในเอกสารประกอบการเรียน แล้วปฏิบัติตามกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนได้ทบทวนและเกิดความรู้ความเข้าใจถูกต้อง
5. ตระหนักอยู่เสมอว่าในการทำกิจกรรมควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมมากที่สุด เช่น การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม การตรวจแบบฝึกด้วยตนเอง การเปลี่ยนกันตรวจกับเพื่อน
6. ครูให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อดูว่านักเรียนมีความรู้ความเข้าใจหลังเรียนมากน้อยเพียงใด
7. ครูสังเกตพฤติกรรม สมรรถนะหลักของนักเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์แล้วบันทึกผลตลอดจนการบันทึกคะแนนการเปรียบเทียบพัฒนาการของตนเอง
8. ครูตรวจผลงานนักเรียนและแบบทดสอบ บันทึกผลลงในใบเก็บคะแนน

คำแนะนำการใช้เอกสารประกอบการเรียนสำหรับนักเรียน

การใช้เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ตามรอยประวัติศาสตร์อาณาจักรสุโขทัย เล่มที่ 2 เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส22104 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยนักเรียนจะต้องปฏิบัติตาม คำแนะนำที่แจ้งไว้อย่างเคร่งครัด ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน โดยมีรายละเอียดและขั้นตอนในการใช้เอกสารประกอบการเรียน ดังต่อไปนี้

1. ทำแบบทดสอบก่อนเรียนเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ตามรอยประวัติศาสตร์อาณาจักรสุโขทัย เล่มที่ 2 เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส22104
2. ศึกษาใบความรู้และทำกิจกรรมตามที่กำหนดไว้ เพื่อเป็นการทบทวนให้มีความรู้ความเข้าใจในสาระการเรียนรู้ยิ่งขึ้น
3. ทำแบบทดสอบหลังเรียนเอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ตามรอยประวัติศาสตร์อาณาจักรสุโขทัย เล่มที่ 2 เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส22104 แล้วตรวจคำตอบที่เฉลยไว้ท้ายเอกสารประกอบการเรียนเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจอีกครั้ง
4. นักเรียนแต่ละคนต้องซื่อสัตย์ต่อตนเองโดยไม่เปิดดูเฉลยก่อนตอบ แล้วนำผลที่ได้ไปเปรียบเทียบกับคะแนนก่อนเรียน
5. นำชุดการสอนและใบกิจกรรมทุกชิ้นส่งครูหลังเสร็จการศึกษาโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนทุกครั้ง และให้นักเรียนใช้เวลาในการศึกษาให้เหมาะสมและตรงต่อเวลา
6. ถ้านักเรียนและผู้สนใจต้องการศึกษาเนื้อหาเพิ่มเติม นอกเหนือจากในเอกสารประกอบการเรียนทั้งหมด สามารถค้นคว้าได้จากเว็บไซต์ที่แนะนำไว้หรือจากบรรณานุกรม

ขั้นตอนการใช้เอกสารประกอบการเรียน

1

อ่านคำแนะนำสำหรับนักเรียน

2

ทำแบบทดสอบก่อนเรียน

3

ศึกษาเนื้อหา / ใบความรู้

4

ทำกิจกรรม / ตรวจกิจกรรม

5

ทำแบบทดสอบหลังเรียน

6

ประเมินผล

ผ่านเกณฑ์
ร้อยละ 80 ขึ้นไป

ไม่ผ่านเกณฑ์
ต่ำกว่าร้อยละ 80

ศึกษาเอกสารประกอบการเรียน เล่ม 3

มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส 4.3 เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก

ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ม.1/2 วิเคราะห์พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านต่างๆ

สาระสำคัญ

อาณาจักรสุโขทัยได้มีพัฒนาการอย่างต่อเนื่องในด้านต่างๆ ทั้งทางด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจและสังคม ซึ่งส่งผลให้อาณาจักรสุโขทัยมีความเจริญรุ่งเรือง

สาระการเรียนรู้

พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ และสังคม

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ด้านความรู้ (K-Knowledge)

- 1.1 วิเคราะห์พัฒนาการทางด้านการเมืองการปกครองในสมัยสุโขทัยได้
- 1.2 วิเคราะห์พัฒนาการทางด้านเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัยได้
- 1.3 วิเคราะห์พัฒนาการทางด้านสังคมในสมัยสุโขทัยได้

2. ด้านทักษะกระบวนการ (P-Process)

- 1) ทักษะการสำรวจค้นหา
- 2) ทักษะการวิเคราะห์
- 3) ทักษะการสังเคราะห์

ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A-Attitude)

- 1) มีวินัย
- 2) ใฝ่เรียนรู้
- 3) มุ่งมั่นในการทำงาน

แบบทดสอบก่อนเรียน

เรื่อง การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

1. แบบทดสอบมีทั้งหมด 10 ข้อ 10 คะแนน
2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่เห็นว่าถูกต้องที่สุด แล้วกากบาท (x) ทับลงในกระดาษคำตอบ

1. อาณาจักรสุโขทัยถือกำเนิดขึ้นมาได้อย่างไร

- ก. กลุ่มคนไทยอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานโดยเลือกทำเลที่มีความอุดมสมบูรณ์
- ข. ที่ตั้งเหมาะสมเป็นศูนย์กลางทางการค้าจึงมีการรวมตัวกันตั้งเป็นเมืองขึ้นมา
- ค. กลุ่มคนไทยตั้งตนเป็นอิสระ เพื่อให้หลุดพ้นจากการยึดครองของอาณาจักรขอม
- ง. อาณาจักรที่ยิ่งใหญ่สถาปนาขึ้นมาเป็นรัฐไทย แต่ต้องส่งเครื่องราชบรรณาการไปถวาย

2. ยุทธศาสตร์แรกที่ผู้นำคนไทยปฏิบัติก่อนจะสถาปนากรุงสุโขทัยเป็นราชธานีคืออะไร

- ก. ขอกำลังสนับสนุนจากกลุ่มคนไทย
- ข. ส่งทูตไปติดต่อขอซื้ออาวุธจากจีน
- ค. ย้ายที่ตั้งเมืองไปอยู่ในบริเวณที่ราบ
- ง. ขับไล่กองกำลังของพวกขมออกไป

3. ข้อใดมิใช่ปัจจัยสำคัญที่มีผลอย่างมากต่อการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

- ก. กลุ่มผู้นำคนไทยมีความเข้มแข็ง
- ข. อิทธิพลของขอมที่เสื่อมอำนาจลง
- ค. จีนส่งอาวุธและเสบียงมาช่วยเหลือ
- ง. ความมุ่งมั่นของคนไทยที่อยากเป็นอิสระ

4. ขอมสบาดโขลญลำพง คือใคร

- ก. นายทหารขอมที่ก่อกบฏขึ้นแข่งประชาชนชาวไทย
- ข. ข้าหลวงขอมที่ได้รับคำสั่งให้มาปกครองดูแลสุโขทัย
- ค. ขุนนางชาวเขมรที่มีความจงรักภักดีต่ออาณาจักรสุโขทัย
- ง. ข้าราชการชาวเขมรที่ให้การสนับสนุนประชาชนคนไทย

5. ผู้ที่ร่วมกันขับไล่ขอมแล้วตั้งอาณาจักรสุโขทัยขึ้นคือใคร

- ก. พ่อขุนมั่งราย และพ่อขุนผาเมือง
- ข. พ่อขุนรามคำแหง และพ่อขุนผาเมือง
- ค. พ่อขุนผาเมือง และพ่อขุนบางกลางหาว
- ง. พ่อขุนบางกลางหาว และพ่อขุนรามคำแหง

6. ข้อใด ไม่ใช่ ปัจจัยในการก่อตั้งอาณาจักรสุโขทัย

- ก. มีผู้นำที่เข้มแข็ง
- ข. ขอมเสื่อมอำนาจ
- ค. มีชาวต่างชาติคอยช่วยเหลือ
- ง. บ้านเมืองมีความอุดมสมบูรณ์

7. เหตุผลอะไรที่ทำให้ขอมเสื่อมอำนาจลงจนเป็นเหตุให้ไทยสามารถตั้งอาณาจักรสุโขทัยได้

- ก. ภัยพิบัติน้ำท่วม
- ข. กองทัพพม่า
- ค. การเกิดโรคระบาด
- ง. ความอ่อนแอทางเศรษฐกิจ

8. อาณาจักรสุโขทัยมีความเจริญรุ่งเรืองอย่างรวดเร็ว เพราะมีปัจจัยเกื้อหนุนอยู่หลายประการ

ยกเว้น ข้อใด

- ก. ผู้นำมีความสามารถ
- ข. ที่ตั้งเหมาะสมเป็นศูนย์กลางทางการค้า
- ค. อาณาจักรที่ยิ่งใหญ่ คือ จีน และขอมให้การสนับสนุน
- ง. การเพาะปลูกได้ผลดี เพราะมีระบบชลประทานที่ดี

9. ปัจจัยภายนอกที่เอื้อต่อการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยคือข้อใด

- ก. มีผู้นำที่เข้มแข็ง
- ข. รักความเป็นอิสระ
- ค. อยู่ในทำเลที่เหมาะสม
- ง. การสิ้นพระชนม์ของพระเจ้าชัยวรมันที่ 7

10. ข้อใดเรียงลำดับเหตุการณ์ของการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยได้ถูกต้อง

- 1. พ่อขุนผาเมืองสถาปนาพ่อขุนบางกลางหาวขึ้นเป็นกษัตริย์ปกครองสุโขทัย
- 2. พระเจ้าชัยวรมันที่ 7 สิ้นพระชนม์
- 3. พ่อขุนผาเมืองและพ่อขุนบางกลางหาวรวมกำลังไพร่พลขับไล่ขอม
- 4. อาณาจักรต่าง ๆ เริ่มแยกตัวเป็นอิสระ

- ก. 1 , 2 , 3 , 4
- ข. 2 , 4 , 3 , 1
- ค. 3 , 2 , 1 , 4
- ง. 2 , 3 , 4 , 1

ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง ความเป็นมาก่อนการสถาปนาเมืองสุโขทัยเป็นราช

ความเป็นมาก่อนการสถาปนาเมืองสุโขทัยเป็นราชธานี

อาณาจักรสุโขทัยตั้งอยู่บริเวณลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนบน ครอบคลุมพื้นที่ส่วนล่างของลำน้ำยม น่าน ปิง และ วัง สามารถสังสมความเจริญรุ่งเรือง และความเข้มแข็งจนก่อตั้งเป็นรัฐอิสระในราวพุทธศตวรรษที่ 18

ภาพที่ 1 แผนที่แสดงบริเวณลุ่มน้ำยม-น่าน-ปิง-วัง

ที่มา: www.allknowledges.tripod.com

จารึกวัดศรีชุมได้กล่าวถึงกษัตริย์ที่ปกครองสุโขทัยก่อนการสถาปนาเป็นรัฐอิสระ คือ พ่อขุนศรีนาวนำถม ในยุคนี้อสุโขทัยมีความเข้มแข็งมากสามารถขยายเขตการปกครองออกไปอย่างกว้างขวาง โดยมีพ่อขุนผาเมือง พระราชโอรสองค์ใหญ่ปกครองที่เมืองราด ส่วนพระราชโอรสองค์รองครองที่สรลวงสองแคว (พิษณุโลก) ในช่วงเวลานั้น เขมรเสื่อมอิทธิพล กษัตริย์เขมรจึงเปลี่ยนมาใช้นโยบายกระชับไมตรีกับสุโขทัยด้วยวิธีพระราชทานพระธิดา คือ พระนางสุชมหาเทวีให้เป็นมเหสีของพ่อขุนผาเมือง

หลังจากพ่อขุนศรีนาวนำถมสิ้นพระชนม์ สุโขทัยเกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เพราะขอมสะบาศ โขลกุลำพงเข้ายึดอำนาจการปกครองพ่อขุนผาเมืองจึงได้ร่วมมือกับพ่อขุนบางกลางหาว ยึดสุโขทัยและเมืองสำคัญอื่นๆ กลับคืนและประกาศให้สุโขทัยเป็นรัฐอิสระจากอาณาจักรเขมร พ่อขุนผาเมืองมิได้สืบทอดอำนาจต่อจากพระราชบิดาในสุโขทัย หากแต่ได้อภิเษกพ่อขุนบางกลางหาวขึ้นเป็นกษัตริย์ครองสุโขทัย แล้วถวายพระนามว่า “ศรีอินทราทิตย์” แต่พ่อขุนบางกลางหาวทรงใช้เพียงพระนามว่า “พ่อขุนศรีอินทราทิตย์”

พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ได้ขึ้นเป็นปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์พระร่วง ในช่วงแรกสุโขทัยมีการปกครองแบบพ่อปกครองลูก ต่อมาเปลี่ยนเป็นรูปแบบธรรมราชา พระมหากษัตริย์สมัยสุโขทัยมีบทบาทสำคัญต่อความเจริญรุ่งเรืองและความเสื่อมสลายของอาณาจักร

ภาพที่ 2 พระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนศรีอินทราทิตย์
ที่มา: <http://www.puthainews.com/19904>

ความรู้เสริม

ศรีอินทราทิตย์ เดิมเป็นพระนามที่กษัตริย์ขอมพระราชทานให้แก่พ่อขุนผาเมือง พร้อมกับพระราชทานพระขรรค์ชัยศรีในคราวที่พ่อขุนผาเมืองทรงอภิเษกกับนางสุขธรมหาเทวีพระราชธิดา ต่อมาเมื่อพ่อขุนผาเมืองได้เมืองสุโขทัยแล้ว จึงสถาปนาพ่อขุนบางกลางหาวขึ้นครองเมืองสุโขทัย และถวายพระนามศรีอินทราทิตย์ให้แก่พ่อขุนบางกลางหาว

ปัจจัยที่นำไปสู่การสถาปนาอาณาจักร

ปัจจัยที่นำไปสู่การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยมีดังนี้

1) ปัจจัยภายใน ประกอบด้วย

1. การขยายตัวของชุมชนสุโขทัย ตั้งแต่เดิมคงมีชุมชนเล็กๆ ที่ตั้งอยู่บริเวณเมืองสุโขทัย มีทั้งชาวมอญ ขอม ละว้าหรือลัวะ ลาว รวมทั้งไทหรือคนไทยที่อพยพมาจากตอนใต้ของจีนจนเกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรม และมีการอพยพของคนไทยมาตั้งถิ่นฐานมากขึ้นเรื่อยๆ ในที่สุดได้มีการขยายตัวของชุมชนออกไปเพื่อรองรับ การเคลื่อนย้ายของคนไทยที่เข้ามาพำนักในชุมชนมากขึ้น จนกระทั่งกลายเป็นเมือง แคว้น และมีผู้นำเป็นคน ไทยปกครองดูแลสืบต่อกันมา

2. ทำเลที่ตั้งแคว้นสุโขทัย แคว้นสุโขทัยเป็นศูนย์กลางของอาณาจักร เพราะตั้งอยู่ใกล้กับริมแม่น้ำที่ ไหลมาจากทางตอนเหนือลงสู่ตอนใต้ออกสู่ทะเล ได้แก่ แม่น้ำปิง วัง ยม และน่าน มารวมตัวกันเป็นแม่น้ำ เจ้าพระยาไหลลงสู่อ่าวไทย ทำให้ชาวสุโขทัยสามารถค้าขายกับแคว้นต่างๆ ที่อยู่ใกล้เคียงและค้าขายกับ ชาวต่างชาติที่เดินทางมาทางทะเลได้ทั้งทางบกและทางน้ำ ซึ่งกลายเป็นพื้นฐานทางเศรษฐกิจให้กับแคว้น สุโขทัยได้เป็นอย่างดี และส่งผลให้ชุมชนสุโขทัยขยายตัวออกไปมากยิ่งขึ้น

3. มีผู้นำที่เข้มแข็ง ชุมชนสุโขทัยเป็นแหล่งพำนักที่ยั่งยืนและปลอดภัยของผู้คนเพราะมีผู้นำที่มี ความสามารถและเข้มแข็ง เป็นที่ยอมรับของผู้คนในชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งพ่อขุนบางกลางหาวและพ่อขุน ผาเมือง ที่ช่วยกันขับไล่ขอมให้พ้นจากการเข้าครอบครองสุโขทัยได้สำเร็จ จนสามารถสถาปนาอาณาจักร สุโขทัยได้ในที่สุด

2) ปัจจัยภายนอก ประกอบด้วย

1. ขอมเริ่มเสื่อมอำนาจลงเนื่องจากพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 ซึ่งเป็นกษัตริย์ขอม(เขมรโบราณ) สิ้นพระชนม์ ประมาณ พ.ศ.1761 ทำให้สุโขทัยที่ความปลอดภัยมากขึ้น

2. คนไทยในแคว้นอื่น ที่เคยตั้งตัวเป็นอิสระยอมรับอำนาจของแคว้นสุโขทัย

จากปัจจัยทั้งภายในและภายนอกทำให้การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ ได้สถาปนากรุงสุโขทัยเป็นราชธานีใน พ.ศ.1792 เพื่อเป็นศูนย์กลางปกครองอาณาจักร สุโขทัยต่อมา เพราะคนไทยมีการรวมตัวกันเข้มแข็งมากขึ้น ขณะที่อำนาจขอมที่เคยมีอิทธิพลครอบงำดินแดน แถบนี้ได้เสื่อมอำนาจลงไปตามลำดับ

ภายหลังจากการสถาปนาเมืองสุโขทัยเป็นราชธานีแล้ว อำนาจสุโขทัยได้ครอบงำไปทั่ว เหนือดินแดนต่างๆ ที่เป็นของชุมชนไทยมาก่อน จนกลายเป็นอาณาจักรสุโขทัยและดำรงอยู่ได้ติดต่อกันถึง 200 ปีเศษ และมีพระมหากษัตริย์ในราชวงศ์พระร่วงปกครองสุโขทัยสืบต่อกันมาถึง 9 พระองค์

รายพระนามพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์พระร่วงที่ปกครองอาณาจักรสุโขทัย

รายพระนามพระมหากษัตริย์	ปีที่เริ่มครองราชย์	ปีที่สวรรคต
1) พ่อขุนศรีอินทราทิตย์	พ.ศ. 1792	- ไม่ปรากฏ
2) พ่อขุนบานเมือง	ไม่ปรากฏ	- พ.ศ. 1822
3) พ่อขุนรามคำแหงมหาราช	พ.ศ. 1822	- พ.ศ. 1841
4) พระยา (พญา) เลอไท	พ.ศ. 1841	- ประมาณ พ.ศ. 1866*
5) พระยา (พญา) จัวนาถม	ประมาณ พ.ศ. 1866*	- พ.ศ. 1890
6) พระมหาธรรมราชาที่ 1 (ลิไท)	พ.ศ. 1890	- พ.ศ. 1911
7) พระมหาธรรมราชาที่ 2	พ.ศ. 1911	- ประมาณ พ.ศ. 1942*
8) พระมหาธรรมราชาที่ 3 (ไสลิไท)	พ.ศ. 1943	- พ.ศ. 1962
9) พระมหาธรรมราชาที่ 4 (บรมपाल)	พ.ศ. 1962	- ประมาณ พ.ศ. 1981*

ตารางที่ 1 ตารางรายพระนามพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์พระร่วง

*เป็นข้อสันนิษฐานของ ศ.ดร.ประเสริฐ ณ นคร

พระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์พระร่วง

1) พ่อขุนศรีอินทราทิตย์ ปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์พระร่วง หลังการสถาปนาสุโขทัยเป็นรัฐอิสระ พระองค์ทรงพยายามปราบปรามและรวบรวมเมืองต่างๆ ให้อยู่ในอำนาจเพื่อรักษาเสถียรภาพและความมั่นคงของอาณาจักร นอกจากนี้พระองค์ยังทรงริเริ่มการประดิษฐ์พระพุทธรูปศาสนาลัทธิลังกาวงศ์ในอาณาจักร

ความรู้เสริม

2) พ่อขุนรามคำแหงมหาราช พระราชโอรสองค์ที่สองของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์ พระราชกรณียกิจของพระองค์นั้นมีคุณประโยชน์อย่างใหญ่หลวงแก่ชาวสุโขทัยและสืบทอดเป็นมรดกมาถึงชาติไทยปัจจุบัน

พระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์พระร่วง

3) พระมหาธรรมราชาที่ 1 (ลิไทย) พระราชกรณียกิจที่สำคัญ คือ การทำให้สุโขทัยเป็นศูนย์กลางพระพุทธศาสนาลัทธิลังกาวงศ์ พระองค์ยังเป็นองค์อัครศาสนูปถัมภกที่สำคัญ คือ โปรดเกล้าฯให้สร้างพระอาราม ประกอบด้วยสถูปเจดีย์จำนวนมากทั้งที่สุโขทัย ศรีสขนาลัย และพิษณุโลก รวมทั้งสร้างพระพุทธรูปขนาดใหญ่ทั้งดงาม เช่น พระพุทธชินราช พระพุทธชินสีห์ พระศรีศากยมุนี

ความรู้เสริม

นอกจากนี้พระองค์ได้ส่งพระเถระสำคัญไปเผยแผ่พระพุทธศาสนายังล้านนา แพร่น่าน เวียงจันทร์ และทรงพระราชนิพนธ์วรรณกรรมทางศาสนาหลายเล่ม เล่มที่สำคัญคือ ไตรภูมิพระร่วง

4) พระมหาธรรมราชาที่ 3 (ไสลือไทย) พระองค์ทรงเป็นกษัตริย์นักรบที่เข้มแข็ง ทั้งยังได้รับการสนับสนุนจากพันธมิตร คือ เจ้าผู้ครองนครน่าน พระองค์ทรงขยายอาณาเขต โดยการรวบรวมความเป็นปึกแผ่นในกลุ่มน้าม-น่าน-ป่าสัก และได้มีไมตรีกับกรุงศรีอยุธยา ซึ่งขณะนั้นมีการขัดแย้ง แข่งขันช่วงชิงอำนาจระหว่างราชวงศ์อู่ทองและราชวงศ์สุพรรณภูมิ อยุธยาจึงต้องพักศึกกับสุโขทัย

แบบฝึกกิจกรรมที่ 1.1

คะแนนเต็ม 5 ได้คะแนน

นำคำที่กำหนดให้เติมลงในช่องว่างเพื่อให้ได้เรื่องราวที่สมบูรณ์
(มีทั้งหมด 5 ข้อ รวม 5 คะแนน)

พ่อขุนบางกลางหาว

ขอมสบาดโขลญลำพง

พ่อขุนศรีอินทราทิตย์

พ่อขุนศรีนาวนำถม

พ่อขุนผาเมือง

ก่อนการสถาปนากรุงสุโขทัยเป็นราชธานี บริเวณที่ราบลุ่มภาคเหนือตอนล่างแถบลุ่มแม่น้ำยม มีเมืองสุโขทัยและศรีสัชนาลัยเป็นเมืองของคนไทย ปกครองโดย..... และเมื่อพระองค์สิ้นพระชนม์ลง.....ซึ่งน่าจะเป็นขุนนางขอมเข้ามายึดอำนาจครอบครองเมืองสุโขทัยไว้ได้ แต่.....เจ้าเมืองราดและ.....เจ้าเมืองบางยาง ได้ร่วมมือกันยกกองทัพมาชิงเมืองสุโขทัยกลับคืนมา ต่อมาพ่อขุนผาเมืองได้สถาปนาพ่อขุนบางกลางหาวขึ้นเป็นกษัตริย์ ทรงใช้พระนามว่า..... ซึ่ง เป็นต้นราชวงศ์พระร่วงปกครองอาณาจักรสุโขทัยสืบมา

แบบฝึกกิจกรรมที่ 1.2

คะแนนเต็ม 5 ได้คะแนน

ให้นักเรียนวิเคราะห์ปัจจัยที่นำไปสู่การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย มา 1 ปัจจัย และสรุปลงในแผนภาพ (คะแนนเต็ม 5 คะแนน)

ปัจจัยที่นำไปสู่การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย คือ

.....

ผลที่เกิดขึ้นต่ออาณาจักร คือ

.....

.....

แบบทดสอบหลังเรียน

1. แบบทดสอบมีทั้งหมด 10 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน รวม 10คะแนน
2. ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่เห็นว่าถูกต้องที่สุด แล้วกากบาท (x) ทับลงในกระดาษคำตอบ

1. ข้อใดมิใช่ปัจจัยสำคัญที่มีผลอย่างมากต่อการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

- ก. กลุ่มผู้นำคนไทยมีความเข้มแข็ง
- ข. อิทธิพลของขอมที่เสื่อมอำนาจลง
- ค. จีนส่งอาวุธและเสบียงมาช่วยเหลือ
- ง. ความมั่งคั่งของคนไทยที่อยากเป็นอิสระ

2. ผู้ที่ร่วมกันขับไล่ขอมแล้วตั้งอาณาจักรสุโขทัยขึ้นคือใคร

- ก. พ่อขุนมั่งราย และพ่อขุนผาเมือง
- ข. พ่อขุนรามคำแหง และพ่อขุนผาเมือง
- ค. พ่อขุนผาเมือง และพ่อขุนบางกลางหาว
- ง. พ่อขุนบางกลางหาว และพ่อขุนรามคำแหง

3. ยุทธศาสตร์แรกที่ผู้นำคนไทยปฏิบัติก่อนจะสถาปนากรุงสุโขทัยเป็นราชธานีคืออะไร

- ก. ขอกำลังสนับสนุนจากกลุ่มคนไทย
- ข. ส่งทูตไปติดต่อขอซื้ออาวุธจากจีน
- ค. ย้ายที่ตั้งเมืองไปอยู่ในบริเวณที่ราบ
- ง. ขับไล่กองกำลังของพวกขอมออกไป

4. อาณาจักรสุโขทัยถือกำเนิดขึ้นมาได้อย่างไร

- ก. กลุ่มคนไทยอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานโดยเลือกทำเลที่มีความอุดมสมบูรณ์
- ข. ที่ตั้งเหมาะสมเป็นศูนย์กลางทางการค้าจึงมีการรวมตัวกันตั้งเป็นเมืองขึ้นมา
- ค. กลุ่มคนไทยตั้งตนเป็นอิสระ เพื่อให้หลุดพ้นจากการยึดครองของอาณาจักรขอม
- ง. อาณาจักรที่ยิ่งใหญ่สถาปนาขึ้นมาเป็นรัฐไทย แต่ต้องส่งเครื่องราชบรรณาการไปถวาย

5. ขอมสบาดโขลญลำพง คือใคร

- ก. นายทหารขอมที่ก่อกบฏขึ้นเป็นกษัตริย์ชาวไทย
- ข. ข้าหลวงขอมที่ได้รับคำสั่งให้มาปกครองดูแลสุโขทัย
- ค. ขุนนางชาวเขมรที่มีความจงรักภักดีต่ออาณาจักรสุโขทัย
- ง. ข้าราชการชาวเขมรที่ให้การสนับสนุนประชาชนคนไทย

6. ข้อใดเรียงลำดับเหตุการณ์ของการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยได้ถูกต้อง

- 1. พ่อขุนผาเมืองสถาปนาพ่อขุนบางกลางหาวขึ้นเป็นกษัตริย์ปกครองสุโขทัย
 - 2. พระเจ้าชัยวรมันที่ 7 สิ้นพระชนม์
 - 3. พ่อขุนผาเมืองและพ่อขุนบางกลางหาวรวมกำลังไพร่พลขับไล่ขอม
 - 4. อาณาจักรต่าง ๆ เริ่มแยกตัวเป็นอิสระ
- ก. 1 , 2 , 3 , 4
 - ข. 2 , 4 , 3 , 1
 - ค. 3 , 2 , 1 , 4
 - ง. 2 , 3 , 4 , 1

7. เหตุผลอะไรที่ทำให้ขอมเสื่อมอำนาจลงจนเป็นเหตุให้ไทยสามารถตั้งอาณาจักรสุโขทัยได้

- ก. ภัยพิบัติภัยแล้ง
- ข. กองทัพขอม
- ค. การเกิดโรคระบาด
- ง. ความอ่อนแอทางเศรษฐกิจ

8. ข้อใด ไม่ใช่ ปัจจัยในการก่อตั้งอาณาจักรสุโขทัย

- ก. มีผู้นำที่เข้มแข็ง
- ข. ขอมเสื่อมอำนาจ
- ค. มีชาวต่างชาติคอยช่วยเหลือ
- ง. บ้านเมืองมีความอุดมสมบูรณ์

9. ปัจจัยภายนอกที่เอื้อต่อการสถาปนาอาณาจักรสุโขทัยคือข้อใด

- ก. มีผู้นำที่เข้มแข็ง
- ข. รักความเป็นอิสระ
- ค. อยู่ในทำเลที่เหมาะสม
- ง. การสิ้นพระชนม์ของพระเจ้าชัยวรมันที่ 7

10. อาณาจักรสุโขทัยมีความเจริญรุ่งเรืองอย่างรวดเร็ว เพราะมีปัจจัยเกื้อหนุนอยู่หลายประการ

ยกเว้น ข้อใด

- ก. ผู้นำมีความสามารถ
- ข. ที่ตั้งเหมาะสมเป็นศูนย์กลางการค้า
- ค. อาณาจักรที่ยิ่งใหญ่ คือ จีน และขอมให้การสนับสนุน
- ง. การเพาะปลูกได้ผลดี เพราะมีระบบชลประทานที่ดี

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.**

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). **ประวัติศาสตร์ไทย จะเรียนจะสอนกันอย่างไร, คู่มือจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนประวัติศาสตร์.** กรุงเทพมหานคร : (ม.ป.ท.).

ขจร สุขพานิช. (2550). **ข้อมูลประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย.** กรุงเทพมหานคร : องค์การค้ำของครูสภา.

ณรงค์ พ่วงพิศ วุฒิชัย มูลศิลป์. (2551). **หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิชา ประวัติศาสตร์ ชั้น ม.1.** กรุงเทพมหานคร : อักษรเจริญทัศน์.

दनัย ไชยโยธา. (2550). **ประวัติศาสตร์ไทย : ยุคก่อนประวัติศาสตร์ถึงสิ้นอาณาจักรสุโขทัย.** กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.

ประเสริฐ ณ นคร. (2541). **“ประวัติศาสตร์สมัยสุโขทัย” ในสารนิพนธ์ ประเสริฐ ณ นคร. นิยะดา เหล่าสุนทร,บรรณาธิการ.** กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ภาคผนวก

กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน
เรื่อง การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
คะแนนเต็ม			คะแนนที่ได้	
10				

ตั้งใจทำข้อสอบ
นะครับ

กระดาษคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน
เรื่อง การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

ชื่อ.....นามสกุล.....เลขที่.....ชั้น.....

ข้อ	ก	ข	ค	ง
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
คะแนนเต็ม 10			คะแนนที่ได้	

ตั้งใจทำข้อสอบ
นะเพื่อนๆ

เฉลยแบบฝึกกิจกรรมที่ 1.1

คะแนนเต็ม 5 ได้คะแนน

นำคำที่กำหนดให้เติมลงในช่องว่างเพื่อให้ได้เรื่องราวที่สมบูรณ์
(มีทั้งหมด 5 ข้อ รวม 5 คะแนน)

พ่อขุนบางกลางหาว

ขอมสบาดโขลญลำพง

พ่อขุนศรีอินทราทิตย์

พ่อขุนศรีนาวนำถม

พ่อขุนผาเมือง

ก่อนการสถาปนากรุงสุโขทัยเป็นราชธานี บริเวณที่ราบลุ่มภาคเหนือตอนล่างแถบลุ่มแม่น้ำยม มีเมืองสุโขทัยและศรีสัชนาลัยเป็นเมืองของคนไทย ปกครองโดย **พ่อขุนศรีนาวนำถม** และเมื่อพระองค์สิ้นพระชนม์ลง **ขอมสบาดโขลญลำพง** ซึ่งน่าจะเป็นขุนนางขอมเข้ามายึดอำนาจครอบครองเมืองสุโขทัยไว้ได้ แต่**พ่อขุนผาเมือง** เจ้าเมืองราดและ **พ่อขุนนางกลางหาว** เจ้าเมืองบางยาง ได้ร่วมมือกันยกกองทัพมาชิงเมืองสุโขทัยกลับคืนมา ต่อมาพ่อขุนผาเมืองได้สถาปนาพ่อขุนบางกลางหาวขึ้นเป็นกษัตริย์ ทรงใช้พระนามว่า **พ่อขุนศรีอินทราทิตย์** ซึ่งเป็นต้นราชวงศ์พระร่วงปกครองอาณาจักรสุโขทัยสืบมา

เฉลยแบบฝึกกิจกรรมที่ 1.2

คะแนนเต็ม 5 ได้คะแนน

ให้นักเรียนวิเคราะห์ปัจจัยที่นำไปสู่การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย มา 1 ปัจจัย และสรุปลงในแผนภาพ (คะแนนเต็ม 5 คะแนน) (ตัวอย่างคำตอบ)(อยู่ในดุลยพินิจของผู้สอน)

ปัจจัยที่นำไปสู่การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย คือ

.....ทำเลที่ตั้งของแคว้นสุโขทัย.....

ผลที่เกิดขึ้นต่ออาณาจักร คือ เพราะตั้งอยู่ใกล้กับริมแม่น้ำปิง วัง ยม และน่าน ทำให้ชาวสุโขทัยสามารถค้าขายกับแคว้นต่างๆ ที่อยู่ใกล้เคียงและค้าขายกับชาวต่างชาติที่เดินทางมาทางทะเลได้ทั้งทางบกและทางน้ำ ซึ่งกลายเป็นพื้นฐานทางเศรษฐกิจให้กับแคว้นสุโขทัยได้เป็นอย่างดี

 แบบบันทึกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เอกสารประกอบการเรียน เรื่อง ตามรอยประวัติศาสตร์อาณาจักรสุโขทัย

เล่มที่ 1 เรื่อง การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย

ชื่อ..... ชั้น ม. 1/..... เลขที่.....

รายการ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	หมายเหตุ
แบบฝึกกิจกรรมที่ 1.1	5		
แบบฝึกกิจกรรมที่ 1.2	5		
รวม	10		
ร้อยละ	100		

รายการ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	หมายเหตุ
แบบทดสอบหลังเรียน	10		
แบบทดสอบก่อนเรียน	10		

สรุปผลการเรียนรู้

☐ ผ่าน ☐ ไม่ผ่าน

ลงชื่อ.....ผู้บันทึก

(.....)

เล่มที่ 2 เรื่อง พัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัย

เฉลย แบบทดสอบก่อนเรียน

ข้อ 1 ตอบ ค

ข้อ 2 ตอบ ง

ข้อ 3 ตอบ ค

ข้อ 4 ตอบ ข

ข้อ 5 ตอบ ค

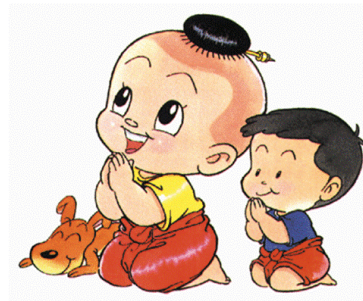
ข้อ 6 ตอบ ค

ข้อ 7 ตอบ ก

ข้อ 8 ตอบ ค

ข้อ 9 ตอบ ง

ข้อ 10 ตอบ ง

เฉลย แบบทดสอบหลังเรียน

ข้อ 1 ตอบ ค

ข้อ 2 ตอบ ค

ข้อ 3 ตอบ ง

ข้อ 4 ตอบ ค

ข้อ 5 ตอบ ข

ข้อ 6 ตอบ ง

ข้อ 7 ตอบ ก

ข้อ 8 ตอบ ค

ข้อ 9 ตอบ ง

ข้อ 10 ตอบ ค

